

885.

**INSTRUKCJA PRZEWODNICZĄCEGO
PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA
GOSPODARCZEGO**

z dnia 2 czerwca 1950 r.

w sprawie wzajemnego przekazywania maszyn, urządzeń technicznych, środków transportowych i innych przedmiotów majątku trwałego przez urzędy, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe.

Na podstawie § 5 uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 27 maja 1949 r. w sprawie zasad wzajemnego przekazywania maszyn, urządzeń technicznych, środków transportowych i innych przedmiotów majątku trwałego przez urzędy, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe (Monitor Polski Nr A-59, poz. 800) zarządza się w porozumieniu z Ministrem Finansów, co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. 1. Instrukcja niniejsza normuje przekazywanie przez urzędy, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe maszyn, urządzeń technicznych, środków transportowych i innych przedmiotów majątku trwałego.

2. Instrukcja nie ma zastosowania do przypadków, w których przekazywane maszyny, urządzenia techniczne, środki transportowe lub inne przedmioty stanowią majątek obrotowy, np. w przypadku przedsiębiorstw wytwarzających wymienione przedmioty lub central handlowych zbywających te przedmioty.

II. Ogólne zasady i tryb przekazywania.

§ 2. 1. Przekazywane być mogą tylko takie przedmioty majątku trwałego, które w danej jednostce administracyjnej lub gospodarczej są zbędne.

2. Za zbędne uważać należy przedmioty, co do których jednostka administracyjna lub gospodarcza nie przewiduje możliwości ich planowego wykorzystania.

§ 3. 1. Przekazanie następuje na podstawie decyzji władzy nadrzędnej jednostki przekazującej. Decyzja powinna być wyrażona na piśmie.

2. Przez władzę nadrzędną należy rozumieć urząd, instytucję lub przedsiębiorstwo, któremu jednostka przekazująca podlega lub przez które jest nadzorowana.

3. O ile jednostką przekazującą jest zakład wchodzący w skład przedsiębiorstwa wielozakładowego, uprawnioną do decyzji stosownie do ust. 1 jest władza nadrzędna przedsiębiorstwa.

§ 4. 1. Przedmioty majątku trwałego uznane za zbędne należy zgłosić władzy nadrzędnej.

2. Dysponowanie zgłoszonym przedmiotem bez uzyskania zgody władzy nadrzędnej jest wzbronione.

3. O ile zbędny przedmiot majątku trwałego jest maszyną lub urządzeniem techniczno-produkcyjnym, które stosownie do przepisów części III instrukcji podlega zgłoszeniu Centralnemu Biuru Obrotu Maszynami (CBOM) w Warszawie, dysponowanie tym przedmiotem wymaga również zgody CBOM.

4. Wnioski do władzy nadrzędnej i CBOM powinny być należycie uzasadnione.

§ 5. 1. Odpowiednie zabezpieczenie i konserwacja zgłoszonego przedmiotu należy do jednostki, w której posiadaniu przedmiot ten znajduje się.

2. Jeżeli czynności, związane z zabezpieczeniem lub konserwacją przedmiotu zgłoszonego do przekazania, wymagają nakładów inwestycyjnych (np. przystosowania odpowiedniego pomieszczenia, naprawy dachu itp.), jednostka posiadająca dany przedmiot powinna wystąpić z odpowiednim wnioskiem inwestycyjnym. Wniosek ten co do maszyn i urządzeń techniczno-produkcyjnych, zgłoszonych do CBOM, powinien być zaopiniowany przez CBOM.

§ 6. 1. Przekazanie następuje nieodpłatnie.

2. Koszt demontażu, opakowania i transportu przekazywanego przedmiotu majątku trwałego oraz koszt robót, związanych z doprowadzeniem stanowiska po przekazanej maszynie do stanu używalności, obciąża stronę odbierającą.

§ 7. 1. Z czynności przekazania strony spisują protokół zdawczo-odbiorczy wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 1 do niniejszej instrukcji, przy czym w rubr. „charakterystyka” należy podać wszystkie dane techniczne maszyny, przewidziane w załączniku Nr 2.

2. W przypadku, gdy przekazywany przedmiot majątku trwałego nie jest ujęty wartościowo w inwentarzu jednostki przekazującej lub gdy jego wartość rzeczywista znacznie odbiega od wartości inwentarzewej, strony (przekazująca i przejmująca) dokonują wspólnie wyceny danego przedmiotu na poziomie bieżącej ceny nabycia lub kosztów wytworzenia z uwzględnieniem stopnia zużycia.

3. Wycena powinna nastąpić przy udziale przedstawiciela Rady Zakładowej lub przedstawiciela POP PZPR zakładu przekazującego.

§ 8. 1. Protokół zdawczo-odbiorczy, sporządzony stosownie do przepisu § 7-go, jest podstawą do odpowiedniego sprostowania wykazów inwentarzowych w jednostkach administracji państwowej bądź odpowiedniego księgowania w jednostkach gospodarki państwowej.

2. Księgowania powinny być dokonane zgodnie z obowiązującymi w danym dziale gospodarki jednolitym planem kont lub z innymi obowiązującymi zasadami księgowości.

§ 9. 1. W przypadku, gdy urząd, instytucja lub przedsiębiorstwo państwowe zamierza przekazać przedmiot majątku trwałego, który jest maszyną, urządzeniem techniczno-produkcyjnym lub środkiem transportowym, a jednostka przekazująca położona jest na terenie Ziemi Odzyskanych, oprócz decyzji władzy nadrzędnej, wydanej stosownie do przepisu § 3, oraz zlecenia CBOM, wydanego stosownie do przepisu § 14, wymagane jest zezwolenie wydziału przemysłowego prezydium wojewódzkiej rady narodowej właściwej dla miejsca położenia jednostki przekazującej. O udzielenie zezwolenia występuje władza nadrzędna jednostki przekazującej, właściwa stosownie do § 3 do wydania decyzji o przekazaniu lub CBOM w przypadkach, o których mowa w § 14.

2. Jeżeli jednostka przejmująca i jednostka przekazująca położone są na terenach różnych województw, a jednostka przekazująca położona jest przy tym na terenie Ziemi Odzyskanych, do wniosku o udzielenie zezwolenia na wywóz przez wydział przemysłowy prezydium wojewódzkiej rady narodowej należy załączyć również pisemną zgodę wojewódzkiej komisji planowania gospodarczego właściwej dla jednostki przekazującej. Wojewódzka komisja planowania gospodarczego w decyzji swej kierować się może interesami gospodarki miejscowej lub też względami demograficznymi bądź politycznymi.

3. Jeżeli przekazanie w przypadkach, wymienionych w ust. 1 lub 2, następuje w związku z awarią w zakładzie, do którego maszyna, urządzenie techniczno-produkcyjne lub środek transportowy mają być przeniesione, względnie gdy istnieje groźba zatrzymania produkcji lub części produkcji z powodu braku danego przedmiotu, sprawę wywozu wojewódzka komisja planowania gospodarczego i wydział przemysłowy prezydium wojewódzkiej rady narodowej powinny załatwić w trybie przyspieszonym.

4. O ile wojewódzka komisja planowania gospodarczego odmówi zgody na wywóz zgłoszonego przedmiotu,

władza nadrzędna, uprawniona stosownie do § 3 do wystąpienia o zezwolenie na wywóz, może odwołać się do Departamentu Inwestycji PKPG, załączając należytą dokumentację i uzasadnienie konieczności wywozu. Ostateczne orzeczenie wydaje Przewodniczący PKPG na wniosek Departamentu Inwestycji.

III. Przekazywanie niektórych maszyn i urządzeń techniczno-produkcyjnych.

§ 10. 1. Postanowienia niniejszej części dotyczą maszyn i urządzeń techniczno-produkcyjnych, zwanych w dalszym ciągu w skrócie „maszynami“, przeznaczonych dla następujących celów:

a) przetwarzania energii (kotły parowe, silniki wodne, parowe, spalinowe, elektryczne, przetwornice, transformatory itp.),

b) wydobywania i przeróbki surowca,

c) przetwarzania surowca na wyroby gotowe lub półgotowe (obrabiarki do metalu i drzewa, maszyny i aparaty do obróbki cieplnej metali, inne maszyny i urządzenia produkcyjne, maszyny pomocnicze),

d) transportu wewnętrznego (dźwigi, transportery, suwnice itp.),

e) budownictwa (maszyny budowlane i drogowe).

2. Przepisy części niniejszej nie dotyczą natomiast:

a) maszyn rolniczych,

b) maszyn oraz urządzeń biurowych i gospodarstwa domowego,

c) środków transportu i komunikacji kolejowej, drogowej, powietrznej i wodnej,

d) środków łączności telefonicznej, telegraficznej i radiowej,

e) innych maszyn i urządzeń technicznych, nie wymienionych w ust. 1, oraz części wymiennych, artykułów technicznych i pomocniczych, przenośnych hał i budynków fabrycznych oraz innych przedmiotów nie będących maszynami lub urządzeniami techniczno-produkcyjnymi.

§ 11. 1. Jako zbędne stosownie do § 2 można uważać maszyny, które nie są wykorzystane z uwagi na to, że:

a) plan produkcji nie wymaga włączenia danej maszyny do procesu produkcyjnego,

b) maszyna nie jest zdolna do wykonania samodzielnie pełnego procesu produkcyjnego, a dla czynnego zespołu maszyn jest zbędna.

c) zainstalowanie i uruchomienie maszyny jest niemożliwe ze względu na brak pomieszczeń, źródeł energii, materiałów opałowych, pędnych, technicznych lub surowców,

d) maszyna jest nieprzydatna dla danej jednostki (np. maszyna włókiennicza w przemyśle metalowym),

e) maszyna jest uszkodzona, a naprawa przez użytkownika jest z jakichkolwiek przyczyn niewykonalna,

f) inne przyczyny dostatecznie uzasadniają niewykorzystywanie maszyny.

2. Maszyna nie może być uznana jako zbędna, jeśli przyczyny niewykorzystywania maszyny mają charakter przejściowy, a w szczególności, jeśli istnieje możliwość:

a) włączenia maszyny do planu produkcji lub do innej planowej działalności danej jednostki,

b) dokończenia maszyny niekompletnej,

c) skompletowania zespołu maszyn, w którym maszyna niesamodzielna znajdzie zastosowanie.

3. Zakwalifikowanie maszyny jako zbędnej tylko dlatego, że jest ona niedostatecznie wydajna lub precyzyjna w stosunku do potrzeb danej jednostki, może nastąpić wyłącznie na podstawie decyzji władzy nadrzędnej i tylko po uprzednim technicznym sprawdzeniu niemożliwości dalszego użytkowania maszyny przez jednostkę posiadającą.

4. Od zasad, wyrażonych w ust. 1 i 2, mogą być czynione odstępstwa z przyczyn uzasadnionych, w zasadzie tylko w zakładach nie posiadających określonego profilu produkcyjnego.

§ 12. 1. Zakwalifikowanie maszyny jako zbędnej należy do jednostki posiadającej maszynę. Uznanie to podlega sprawdzeniu przez władzę nadrzędna przy wydawaniu przez nią decyzji w przedmiocie przekazania maszyny (§ 3.).

2. Władza nadrzędna z własnej inicjatywy lub na wniosek CBOM może zbadać, czy wszystkie maszyny, jej zdaniem zbędne dla danej jednostki, zostały zgłoszone i ewentualnie wydać decyzję w przedmiocie przekazania maszyny niezgłoszonej, oraz zbadać, czy nie zgłoszono maszyn, które mogą być wykorzystane w danej jednostce. W szczególności maszyny uszkodzone, a nadające się do remontu i przydatne dla jednostki posiadającej, nie powinny być przekazywane, lecz wyremontowane przez jednostkę posiadającą.

§ 13. Za prawidłowe i obiektywne zakwalifikowanie maszyn do kategorii zbędnych odpowiedzialne jest kierownictwo techniczne danej jednostki, której obowiązkiem jest pełne wykorzystanie parku maszynowego.

§ 14. 1. Przekazanie maszyn, co do których prawo obrotu służy CBOM stosownie do § 3 zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 lutego 1948 r. o utworzeniu CBOM, następuje za pośrednictwem CBOM.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadkach, gdy władzą nadrzędna dla jednostki przekazującej i dla jednostki odbierającej jest:

a) ten sam urząd, instytucja lub przedsiębiorstwo państwowe o charakterze centralnym (np. Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego, Główny Instytut Naukowy, Dyrekcja Generalna Kolei Państwowych, Centralne Zarządy Przemysłu itp.),

b) bezpośrednio właściwe ministerstwo.

3. Właściwi ministrowie mogą z przyczyn gospodarczo uzasadnionych zarządzić, aby przekazanie maszyn określonego rodzaju i w określonych przypadkach następowało za zgodą właściwego ministerstwa. Zarządzenie takie nie zwalnia w przypadkach, określonych w ust. 1, od obowiązku pośrednictwa CBOM, chyba że zachodzą okoliczności, przewidziane w ust. 2.

4. CBOM prześle w terminie jednego miesiąca od daty ogłoszenia niniejszej instrukcji do wszystkich ministerstw i centralnych zarządów przemysłu zatwierdzony przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego wykaz rodzajów maszyn, których przekazanie powinno zawsze, a więc także w przypadkach, określonych w ust. 2, następować za pośrednictwem CBOM.

§ 15. 1. Prawo decyzji o przekazaniu, służące władzy nadrzędnej stosownie do §§ 3, 12 i 14, wygasa po upływie trzech miesięcy od daty sprawdzenia przez tę władzę, że zakwalifikowanie maszyny przez zakład, jako zbędnej, jest słuszne. Po tym terminie maszyny należące do kategorii, wymienionych w § 14 ust. 1, powinny być zgłoszone do CBOM, a maszyny pozostałe — do ministerstwa właściwego dla jednostki posiadającej.

2. Przepis ustępu poprzedzającego nie odnosi się do maszyn, które stosownie do § 14 ust. 4 powinny być w każdym przypadku przekazywane za pośrednictwem CBOM.

Maszyny tej kategorii należy zgłaszać CBOM niezwłocznie po uznaniu ich jako zbędne.

3. Zgłoszenia następują wg wzoru, stanowiącego załącznik Nr 2 do niniejszej instrukcji. W razie potrzeby, do zgłoszenia powinien być dołączony szkic rysunkowy lub odbitka fotograficzna maszyny.

4. O ile maszyna, zgłoszona właściwemu ministerstwu lub CBOM do przekazania jako zbędna, nie znajdzie nabywcy, właściwe ministerstwo z urzędu, lub w odniesieniu do maszyn, co do których prawo obrotu zgodnie z niniejszą instrukcją służy CBOM — na wniosek CBOM, powożmie w możliwie krótkim czasie decyzję w sprawie innego sposobu racjonalnego wykorzystania lub zabezpieczenia zgłoszonej maszyny.

§ 16. W sprawach, dotyczących przekazywania maszyn, a nie unormowanych postanowieniami §§ 10—15 niniejszej instrukcji, stosuje się odpowiednio postanowienia §§ 2—9.

§ 17. Ewidencję i rozdzielnictwo zgłoszonych maszyn zbędnych CBOM prowadzi wg instrukcji Departamentu Inwestycji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 18. 1. Przekazanie maszyny zgłoszonej do CBOM że być dokonane wyłącznie na podstawie oryginału zlecenia, wystawionego przez CBOM.

2. Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się również do wszystkich maszyn zgłoszonych CBOM przed wejściem w życie niniejszej instrukcji.

3. Przy wydaniu maszyny strona przekazująca powinna żądać pisemnego upoważnienia odbiorcy wskazanego w zleceniu. Upoważnienie to oraz oryginał zlecenia należy załączyć do protokołu zdawczo-odbiorczego.

IV. Przepisy końcowe.

§ 19. Przepisy instrukcji, z wyjątkiem § 6 i 14 ust. 1, nie mają zastosowania w przypadkach, gdy jednostką przekazującą jest urząd, instytucja lub przedsiębiorstwo podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego.

§ 20. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w/z E. Szyr
MINISTER FINANSÓW K. Dąbrowski

Załącznik Nr 1 do instrukcji Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 2 czerwca 1950 r. (poz. 885).

Przekazanie środków trwałych

Protokół zdawczo-odbiorczy PT Nr

(przedsiębiorstwo - zakład)

Na podstawie

znak z dnia

przekazano
nazwa i adres przedsiębiorstwa - zakładu przejmującego

Nazwa
Charakterystyka (w razie braku miejsca ciąg dalszy na odwrotnej stronie)

Uwagi:

Czy przedmiot podlega ewidencji Centralnego Biura Obrotu Maszynami <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 50%; text-align: center; padding: 2px;">tak</td> <td style="border: 1px solid black; width: 50%; text-align: center; padding: 2px;">nie</td> </tr> </table>	tak	nie	Strona przekazująca (podpisy)	Strona przejmująca (podpisy)
tak	nie			

..... dnia

KSIĘGOWOŚĆ ŚRODKÓW TRWAŁYCH

Wypełnia strona przekazująca	Symbol układu klasyfikacyjnego	Nr inwentarzowy	Symbol stanowiska kosztów	Stopa umorzeniowa	
	%				
	Wartość inwentarzowa Umorzenia: z lat ubiegłych z roku bieżącego	Kwota zł	Symbol konta		Księgowano dnia podpis
			Winien	Ma	

Wypełnia strona przejmująca	Symbol układu klasyfikacyjnego	Nr inwentarzowy	Symbol stanowiska kosztów	Stopa umorzeniowa	
	%				
	Wartość inwentarzowa Umorzenie	Kwota zł	Symbol konta		Księgowano dnia podpis
			Winien	Ma	

SZKIC LUB FOTOGRAFIA MASZYNY

UWAGI

Data, stempel i podpis zgłaszającego

ORZECZENIE CBOM

Na podstawie analizy niniejszego zgłoszenia

Maszynę zakwalifikowano DO PRZEJĘCIA przez BOM
NIE DO PRZEJĘCIA z powodu

Maszyna wymaga komisyjnego zbadania przez eksperta